

Kansalaisopiston taiteen perusopetuksen tanssitaiteen ja sanataiteen opetussuunnitelmien hyväksyminen

Vapaa-ajan lautakunta 16.06.2022 § 50
3365/12.00.01.00/2022

Valmistelija kansalaisopiston rehtori Päivi Pölönen, paivi.polonen@salo.fi, p. 044 778 4562

Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteenalalle opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämän, kyseessä olevan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998).

Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Salon kansalaisopiston taiteen perusopetuksen toiminta-ajatus

Salon kansalaisopisto on tarjonnut taiteen perusopetusta jo 30 vuotta. Kuvataiteen taiteen perusopetus aloitettiin Salossa vuonna 1992 ja kädentaitojen taiteen perusopetus heti seuraavana vuonna. Teatteritaiteen perusopetus käynnistettiin Salon Teatteri ry:n toimesta vuonna 2002 ja siirtyi kansalaisopiston järjestämäksi vuonna 2008. Sirkustaiteen perusopetus aloitettiin Salon kansalaisopistolla vuoden 2021 alussa. Sanataiteen ja tanssin opetussuunnitelmat kirjoitettiin keväällä 2022.

Salon kansalaisopistolla taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmat painottuvat monitaiteiseen yhteistyöhön. Jokaisen taidealan itsenäisen ja monipuolisen opetuksen lisäksi Salon kansalaisopistolla pyritään taiteenalojen ääriviivat ylittävään ilmaisuun, jossa käsitys ilmaisun tavoista laajenee.

Taide ymmärretään mahdollisuutena jakaa ja avata kokemuksia sekä vaikuttaa. Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämismaailmansa. Lähtökohtana on tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa opittaviin asioihin.

Opiskelussa keskeistä on taiteen tekemisen ilo, halu ja uskallus. Opetuksen tarkoitus on kannustaa lasta ja nuorta luovaan työskentelyyn ja innostaa häntä ajatustensa ja tunteidensa ilmaisemiseen. Positiiviset kokemukset taiteesta ja tekemisestä kasvattavat lapsen itsetuntoa, taitoa ja ymmärrystä maailmasta.

Opetuksessa on olennaista myös tietous muista taiteenaloista sekä taiteiden välinen luova vuorovaikutus. Yhteistyötä haetaan kaikkien taiteenalojen parista toteuttamalla poikkitaiteellisia projekteja, joissa taiteen joustavuus, yllättävyys ja rajattomuus tulevat esille.

Kuvataidekoulu

Kuvataidekoulu tukee ja laajentaa peruskoulun antamaa kuvataidekasvatusta. Keskeisenä tavoitteena on tukea oppilaan kuvallista ajattelua ja ilmaisua. Maailma hahmottuu kuvina. Kuvataiteessa tieto ja taito syntyvät omien kokemusten, havaintojen ja oman työskentelyn kautta.

Opintojen aikana tutustutaan kuvataiteen erilaisiin menetelmiin, kuten piirustukseen, maalaukseen, grafiikkaan, kuvanveistoon, keramiikkaan, sarjakuvaan, valokuvaan, kuvankäsittelyyn ja animaatioon sekä nykytaiteen keinoihin. Myös taiteen historiaa, nykytaidetta ja yleistä kuvakulttuuria käytetään oppina kohti oppilaan omaa taidesuhdetta.

Työskentely pohjautuu oppilaan havaintoihin, mielikuviin ja mielikuvitukseen, joiden pohjalta oppilasta rohkaistaan kuvalliseen ilmaisuun. Taiteen tekemisen ilo kasvaa onnistumisista ja uusista elämyksistä.

Käsityökoulu

Käsityökoulun keskeisinä tavoitteina on kokeilla, tutkia ja löytää tietoa, taitoa ja uusia elämyksiä käsillä tekemisen, havainnoinnin ja ryhmässä toimimisen kautta. Käsityökoulussa tutustutaan eri materiaaleihin ja työtapoihin toiminnallisesti, luovasti ja monipuolisesti. Oppilas suunnittelee ja valmistaa tuotteita ja teoksia eri lähtökohdista käsin. Ryhmässä etsitään ideoita eri käsityökulttuureista, ajankohtaisista ilmiöistä ja tehdään yhteistyötä eri taiteenalojen välillä.

Sanataidekoulu

Sanataidekoulun tavoitteena on antaa oppilaille valmiudet ilmaista itseään monipuolisesti sanataiteen keinoin. Opinnot vahvistavat kirjoittajaidentiteettiä sekä luovat oppilaille vertaisryhmän ja harrastusyhteisön, jossa tutustutaan sanataiteen tuottamisen eri puoliin. Opetus ohjaa oppilaita keskittyneeseen, päämäärätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn, aktiiviseen oppimiseen sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opetus rohkaisee mielikuvituksen käyttöön ja oivallusten tekemiseen. Sanataideopetuksessa oppilaat kehittyvät monenlaisten tekstien luomisessa ja hiomisessa, tyylien ja tekstilajien valinnassa, arvottamisessa ja monilukutaidossa.

Sirkuskoulu

Sirkuskoulun tavoitteena on tukea omaehtoista sirkustaiteen harrastamista. Oppiminen tapahtuu monipuolisen tekemisen kautta tutustumalla eri

sirkuslajeihin sekä oman kehon mahdollisuuksiin. Opetuksessa painotetaan vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja harjoittelun pitkäjänteisyyttä. Esityksiä valmistetaan yksin ja ryhmässä. Yhteistyötä eri taiteenalojen välillä tehdään aktiivisesti. Myös esitysten katsominen on osa sirkustaiteen opintoja.

Tanssikoulu

Tanssikoulun tavoitteena on tuottaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia tanssin parissa, kannustaa tanssin harrastamiseen sekä tukea liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Olennaista on tarjota oppilaalle mahdollisuus tanssin ja liikunnan ilon kokemiseen ja löytämiseen. Opetuksen tavoitteena on tuottaa kokonaisvaltaisia elämyksiä sekä tukea oppilaan kokemusta ja ymmärrystä tanssista fyysisen ja luovan toiminnan kautta. Opintojen aikana syntyvä kokemuksellinen suhde tanssiin luo pohjan tanssin elinikäiselle harrastamiselle.

Teatterikoulu

Teatterikoulussa oppilaille annetaan mahdollisuus tutustua teatteriin taidemuotona ja kehittää omia esiintymis- ja vuorovaikutustaitojaan. Opiskelu tapahtuu ryhmässä. Oppilaita rohkaistaan eläytymään tarinoiden maailmaan, käyttämään mielikuvitustaan ja ilmaisemaan itseään monin eri tavoin. Teatteritaiteen opiskelu vaatii sitoutumista, vastuun ottamista ja ryhmätyötaitoja. Yhteistyötä eri taiteenalojen välillä toteutetaan aktiivisesti. Myös esitysvierailut ovat osa teatteritaiteen opetusta.

Kaikki opetussuunnitelmat sisältävät mahdollisuuden toteuttaa myös varhaisiän opintoja sekä aikuisten taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Uudet opetussuunnitelmat on tarkoitus ottaa käyttöön lukuvuonna 2022-2023.

Uudet opetussuunnitelmat tallennetaan ePerusteisiin. ePerusteet-palvelusta löytyvät kaikki opetussuunnitelmien, tutkintojen ja koulutusten perusteet varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät julkaisevat palvelussa myös paikallisia opetussuunnitelmia ja tutkintojen toteutussuunnitelmia.

Esittelijä	Sivistyspalveluiden johtaja
Päätösehdotus	Vapaa-ajan lautakunta hyväksyy päivitetyn Salon kansalaisopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman sekä sen käyttöönoton 1.8.2022 alkaen. Tanssitaiteen ja sanataiteen opetussuunnitelmat tallennetaan ePerusteisiin lautakunnan päätöksen jälkeen.
Päätös	Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	-